

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-1-38
Karar Sayısı : **16-33/562-243**
Karar Tarihi : 13.10.2016

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Hilmi BOLATOĞLU, Metin DEMİRCİ, Bilge YILMAZ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Cennet ÇİFTÇİ
Aşağı Mah. Halide Edip Cad. No:3 Çivril/Denizli

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : N-Pet Petrol Ürün Pazarlama Nakliye San. ve Tic. Dağ. Ltd. Şti.
Abdullah Şahutoğlu Mah. Kervan Yolu Üzeri, No:18 Karacailyas
Akdeniz/Mersin

(1) **E. DOSYA KONUSU: N-Pet Petrol Ürün Pazarlama Nakliye San. ve Tic. Dağ. Ltd. Şti.'nin yapmış olduğu dikey anlaşma ve çeşitli uygulamalar yolu ile 4054 sayılı Kanun'u ve 2002/2 sayılı Tebliğ'i ihlal ettiği iddiası.**

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- Denizli ili, Çivril ilçesi, Haydan Mah., 1090 ada, 6 parselde kayıtlı bulunan taşınmaz üzerinde N-Pet Petrol Ürün Pazarlama Nakliye San. ve Tic. Dağ. Ltd. Şti. (N-PET) lehine tapuda 10.09.2009 tarihinde dokuz yıl süreli intifa hakkı tanındığı,
- Taşınmaz üzerindeki intifa hakkının ve aralarındaki dikey ilişkiye dair tüm sözleşmelerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun), 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2002/2 sayılı Tebliğ) ve Rekabet Kurulu kararları çerçevesinde geçersiz hale gelmesine rağmen N-PET tarafından intifa hakkının terkin edilmediği ve bu nedenle taşınmazın halihazırda malik tarafından kullanılmadığı

iddia edilerek, N-PET hakkında gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

(3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 07.04.2016 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 01.06.2016 tarih ve 2016-1-38/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 09.06.2016 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Konuya ilişkin karar uyarınca düzenlenen 12.07.2016 tarihli ve 2016-1-38/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

- N-PET, Türктаş Petrol Ürünleri Madencilik İnşaat Nakliyat Tarım Ürünleri İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti. (TÜRKTAŞ), Müberra İBİL, Fuat ÇİFTÇİ ve Cennet ÇİFTÇİ arasındaki dikey ilişkinin 10.09.2018 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı,
- Dolayısıyla N-PET hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına yer olmadığı ve şikâyetin reddinin gerektiği,

ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Konuya ilişkin bilgi isteme yazısına cevaben N-PET tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 22.06.2016 tarihinde giren yazıda özetle;
- Söz konusu taşınmaz üzerinde Çivril Tapu Müdürlüğü'nün 10.09.2009 tarih ve 7615 yevmiye numarası ile malik Müberra İBİL tarafından (.....) TL karşılığında N-PET lehine dokuz yıl müddetle intifa hakkının tesis edildiği,
  - İntifa resmi senedine imzanın malik Müberra İBİL'e vekaleten Fuat ÇİFTÇİ tarafından atıldığı, daha sonra taşınmazın 22.12.2009 tarihinde Fuat ÇİFTÇİ'ye satıldığına dair Çivril Tapu Müdürlüğü'nden N-PET'e bildirim yapıldığı,
  - N-PET lehine tesis edilen intifanın ardından N-PET ile TÜRKTAŞ arasında 05.12.2011 tarihinde beş yıl süreli bayilik sözleşmesinin imzalandığı, daha sonra aynı bayi ile 05.12.2016 tarihinden itibaren bayiliğin bir yıl dokuz ay uzatılacağına dair yeni bir sözleşme imzalandığı,
  - TÜRKTAŞ'ın ortaklarının Aysel AYHAN ve Ahmet AYHAN olduğu, ancak TÜRKTAŞ'ın veya adı geçen ortakların taşınmazın maliki ile hiçbir hukuki ve fiili ilişkisinin olmadığı, ifade edilmiştir.
- (6) Akaryakıt sektöründe uygulanan dikey anlaşmalara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde Kurulumuz ile Danıştay tarafından alınan çok sayıda karar ile sabit olduğu üzere, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Yine yerleşik kararlarında Kurulumuz, bu tür sözleşmelerin yapıldıkları tarihten itibaren en fazla beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ'de düzenlenen grup muafiyetinden yararlanabileceğine ve bu tarihten sonra muafiyet koşullarının ortadan kalkacağına; bu sürelerin hitamından itibaren intifa hakkı çerçevesinde bayilerin yeniden sözleşme yapmaya zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem başlatılacağına ilişkin ilgili taraflara bildirilmesine karar vermiştir.
- (7) Öte yandan 2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin olarak çıkarılan Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un (Kılavuz) 35. paragrafında "...Taraflar arasındaki rekabet yasağı içeren bayilik, işleticilik, tedarik vb. sözleşmeler ile birlikte bu sözleşmelerin süresine etki eden intifa, tapuya şerh edilmiş kira, ekipman gibi sözleşmelerin hepsinin ortadan kalktığı tarih ise, rekabet yasağının sona erme tarihi olarak değerlendirilecektir. Bayilik, işleticilik, tedarik vb. sözleşmeler sürmekteyken intifa, kira, ekipman vb. sözleşmelerin sona erdirilmesi veya tam tersine; intifa, kira, ekipman vb. sözleşmeler sürmekteyken mevcut bayilik, işleticilik, tedarik sözleşmeleri sona erdirilerek bu nitelikte yeni bir sözleşme yapılması hallerinde dikey ilişkinin kesintiye uğramadığı kabul edilecek ve beş yıllık süre bu doğrultuda hesaplanacaktır. ..." hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla, söz konusu istasyon üzerinde dağıtıcının sahip olduğu intifa hakkı dikey anlaşmadaki rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etki ettiğinden, taraflar arasındaki sözleşmelerin ve tapuya şerh edilmiş intifa ve kira gibi hakların hepsinin ortadan kalktığı tarih rekabet yasağının sona erme tarihi olarak değerlendirilecek ve dikey anlaşma, taraflar arasında süregelen rekabet yasağına başlangıç teşkil eden ilk anlaşmanın (bayilik sözleşmesi) yapıldığı tarihten itibaren en fazla beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ'de düzenlenen grup muafiyetinden yararlanabilecektir.

16-33/562-243

- (8) Bununla birlikte 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, *"Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir..."* denilerek, alıcıya süresi beş yılı aşacak şekilde rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilmek için, akaryakıt istasyonunun mülkiyetinin ya da üst hakkının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilmiş olması şart koşulmaktadır. Yine Kılavuz'un 39. paragrafında bu durum, *"...Bir başka deyişle, sağlayıcı tesisin mülkiyetini alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir aynı veya şahsi hak (kira, ariyet, üst ve intifa gibi) çerçevesinde elinde bulunduruyor ise ancak o zaman beş yıldan daha uzun bir süre için alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilir..."* şeklinde açıklanmıştır.
- (9) Kurulumuzun geçmiş tarihli kararlarında da görüleceği üzere, akaryakıt sektöründe malik ile alıcı (bayi) arasında herhangi bir iştirak ilişkisinin bulunması, kira veya benzeri sözleşmelerin bulunması ya da akrabalık ilişkisinin olması ile tarafların aynı ekonomik bütünlük içinde yer alması gibi hallerde, taraflar arasında bağlantı olduğu kabul edilmektedir¹. Dosya içeriğinde yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, N-PET lehine 10.09.2009 tarihinde dokuz yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği, TÜRKTAŞ ile N-PET arasında 05.12.2011 tarihinde beş yıllık bayilik sözleşmesi imzalandığı, daha sonra aynı bayi ile 05.12.2016 tarihinden itibaren bayiliğin bir yıl dokuz ay uzatılacağına dair yeni bir sözleşme imzalandığı görülmektedir. Bu çerçevede, söz konusu dikey ilişkinin kurulduğu esnada malik Fuat ÇİFTÇİ ile bayi TÜRKTAŞ arasında rekabet hukuku açısından bağlantı sayılabilecek herhangi bir ilişkinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla söz konusu dikey ilişkinin, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen istisna hükmü kapsamında bulunduğu ve bu nedenle anlaşmanın grup muafiyetinden yararlandığı kanaatine varılmıştır.

¹Kurulumuzun 28.03.2013 tarihli, 13-17/244-119 sayılı ve 26.06.2013 tarihli, 13-40/512-222 sayılı kararları.

16-33/562-243

J. SONUÇ

(10) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- N-Pet Petrol Ürün Pazarlama Nakliye San. ve Tic. Dağ. Ltd. Şti., Türктаş Petrol Ürünleri Madencilik İnşaat Nakliyat Tarım Ürünleri İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti., Müberra İBİL, Fuat ÇİFTÇİ ve Cennet ÇİFTÇİ arasındaki dikey ilişkinin 10.09.2018 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığına,
- 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.